

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ การมีรายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มสูงขึ้นจาก 21,000 บาท ในปี พ.ศ. 2529 เป็น 41,000 บาท ในปี พ.ศ. 2534 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2535-2539) มีการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นการผลิตเพื่อการส่งออกแทนการนำเข้าอย่างที่เคยปฏิบัติมาก่อน ฯลฯ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลทำให้ระบบภาษีการค้าซึ่งเป็นระบบภาษีอากรแบบเก่าที่เริ่มใช้เป็นที่แรกในปี พ.ศ. 2475 และต่อมาได้มีการปรับปรุงโครงสร้างใหม่ในปี พ.ศ. 2504 (นพดล อัมภระจ่าง, 2534) นั้น เกิดความไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ทางด้านเศรษฐกิจในปัจจุบัน กล่าวคือภาษีการค้าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งสามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

- 1) ภาระภาษีซ้ำซ้อน เนื่องจากภาษีการค้าจัดเก็บจากรายรับซึ่งรวมถึงวัตถุดิบสินค้าขั้นกลางและสินค้าทุน ทำให้ภาษีที่จัดเก็บจากขั้นตอนการผลิตขั้นแรกกลายเป็นฐานภาษีในขั้นตอนการผลิตขั้นถัดไป เป็นเหตุให้ต้นทุนการผลิตสูง เกินควรและเป็นอุปสรรคต่อการขยายการผลิต แม้ว่าจะได้มีการลดอัตราภาษีให้กับผลิตภัณฑ์ระหว่างผลิตที่ขายให้แก่ผู้ประกอบการแล้วก็ตาม แต่เป็นเพียงการบรรเทาภาระภาษีเท่านั้นมิได้เป็นการจัดการซ้ำซ้อนแต่อย่างใด
- 2) ความสลับซับซ้อนและความยุ่งยากในการปฏิบัติ เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยภาษีการค้าสลับซับซ้อนและกระจายอยู่หลายที่ รวมทั้งภาษีการค้ามีอยู่หลายอัตรา ทำให้เกิดความยุ่งยากในการบริหารภาษีและการปฏิบัติตามของผู้เสียภาษี
- 3) การบิดเบือนทางเศรษฐกิจ การมีภาษีหลายอัตราทำให้มีการใช้ทรัพยากรทั้งในด้านการผลิตและการบริโภคเพื่อใช้ประโยชน์จากโครงสร้างภาษีที่ไม่เสมอภาค
- 4) การบิดเบือนในการจัดรูปองค์กรธุรกิจ ความซ้ำซ้อนของภาระภาษีทำให้เกิดการ

จูงใจให้มีการรวมตัวผลิต จนกระทั่งเป็นสินค้าสำเร็จรูปโดยผู้ผลิตรายเดียวเพื่อเลี่ยงภาษีโดยการลดจำนวนครั้งของการขายลง ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อโครงสร้างการผลิตและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

5) ความไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งออก แม้ว่าสินค้าส่งออกจะได้รับการยกเว้นภาษี แต่ความซับซ้อนของภาระภาษีก็ยังคงมีสะสมอยู่ในต้นทุนของสินค้าทำให้ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยลดลง ซึ่งมีส่วนทำให้ไทยเสียเปรียบดุลการค้ามากกว่าที่ควรจะเป็น (ประชาชาติธุรกิจฉบับพิเศษ, 2533)

จากการที่ภาษีการค้าไม่เหมาะสมต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจในปัจจุบัน ประเทศไทยจึงได้พัฒนาระบบภาษีอื่นที่มีความเหมาะสมกว่ามาใช้ นั่นคือภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value-added Tax) ซึ่งมีฐานภาษีกว้างและสามารถจัดเก็บในอัตราต่ำ โดยได้ผลการเก็บภาษีเท่ากับภาษีการค้าแบบอื่น ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นระบบภาษีที่ประเทศไทยได้นำมาใช้แทนภาษีการค้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 เป็นต้นมา ซึ่งระบบภาษีนี้นับว่ามีผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยเฉพาะ "การส่งออก" เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มคิดภาษีจากผู้ส่งออกในอัตรา "0" นอกจากนั้นภาษีมูลค่าเพิ่มยังใช้จัดเก็บได้ผลดีมาแล้วในต่างประเทศ เช่น ในกลุ่มตลาดร่วมยุโรป (European Economic Community) ประเทศบราซิล อูรุกวัย เอกวาดอร์ โอมรอกโค อาร์เจนตินา เป็นต้น เพราะภาษีมูลค่าเพิ่มสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้หลายประการ เนื่องจากการมีข้อดีต่าง ๆ เช่น

ประการที่หนึ่ง จัดความซับซ้อนของภาระภาษี

เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มมีหลักการจัดเก็บจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการเท่านั้น จึงไม่มีภาระภาษีซ้อนกัน ซึ่งต่างจากภาษีการค้าที่มีหลักการจัดเก็บจากยอดขายหรือรายรับ ก่อนหักรายจ่ายในทุกขั้นตอนของการผลิตหรือการให้บริการ ภาษีที่จัดเก็บในกระบวนการผลิตขั้นแรกๆ จะถูกถือเป็นฐานภาษีที่จัดเก็บในกระบวนการผลิตขั้นต่อไป จึงทำให้มีการเก็บภาษีซ้อนหลายขั้นตอน

ประการที่สอง มีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ

เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มบังคับใช้กับสินค้าและบริการทุกชนิดและทุกขั้นตอนของการผลิตและการจำหน่าย ดังนั้นการขยายรูปแบบทางธุรกิจไม่ว่าจะเป็นแนวตั้งหรือแนวนานก็จะมีผลทางภาษีอย่างเดียวกัน สำหรับภาษีการค้าที่มีการเสียภาษีซ้อน จึงก่อให้เกิดการหลีกเลี่ยงภาษีโดยการจัดรูปแบบของธุรกิจหรือการรวมตัวของธุรกิจเป็นไปในแนวตั้งเพราะจะทำให้เสียภาษี

น้อยกว่า เนื่องจากมีการลดจำนวนครั้งของการขายลง

ประการที่สาม เอื้ออำนวยต่อการลงทุน

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมีลักษณะไม่ซับซ้อนดังเช่นภาษีการค้า จึงเอื้ออำนวยหรือส่งเสริมการลงทุนในกิจการต่าง ๆ ทุกประเภท

ประการที่สี่ เอื้ออำนวยต่อการส่งสินค้าออก

เนื่องจากระบบภาษีมูลค่าเพิ่มใช้อัตรา ร้อยละ "0" กับสินค้าส่งออก จึงทำให้สินค้าส่งออกปลอดจากภาระภาษีทางอ้อม สำหรับระบบภาษีการค้านั้นถึงแม้ว่าจะมีการยกเว้นภาษีสำหรับสินค้าส่งออกก็ตาม แต่เป็นเพียงการปลดเปลื้องความซับซ้อนของภาษีในช่วงสุดท้ายเท่านั้น ความซับซ้อนของภาระภาษีในช่วงอื่น ๆ ที่สะสมมาก่อน ยังติดตัวสินค้าอยู่

ประการที่ห้า มีกลไกป้องกันการหลบหนีภาษี

ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมีกลไกในการป้องกันการหลบหนีภาษีอยู่แล้ว ทั้งนี้เนื่องจากผู้ขายสินค้าในแต่ละทอดจะต้องขอใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินสำหรับวัตถุประสงค์หรือสินค้าที่ตนซื้อเข้ามาเพื่อนำมาเป็นหลักฐานในการหักออกจากภาษีที่ตนต้องเสีย เมื่อขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อทอดต่อไป

ถึงแม้ว่าภาษีมูลค่าเพิ่มจะมีข้อดีอยู่มากมาย แต่ในความเป็นจริงแล้ว การเปลี่ยนแปลงในลักษณะปฏิวัติระบบภาษีของกรมสรรพากรครั้งนี้ย่อมมี "ผลเสีย" ที่แฝงอยู่เช่นกัน ซึ่งผลเสียหรือผลกระทบอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงระบบภาษีสามารถแยกแยะได้เป็น 4 ประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ผลเสียที่เกิดขึ้นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงระบบภาษี

ความเคยชินของผู้ประกอบการที่เข้าภาษีการค้ามานานกว่า 40 ปี และไม่คุ้นเคยต่อภาษีมูลค่าเพิ่มนั้น ผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่าผู้ประกอบการนับแสนรายทั่วประเทศต้องใช้เวลาอย่างน้อย 6 เดือนถึงหนึ่งปีในการทำความเข้าใจกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้เองได้ก่อให้เกิดผลกระทบที่เห็นแล้วและที่ยังไม่เห็นซึ่งสามารถสรุปได้คือ

1. เศรษฐกิจชะงักงันเพราะการบริโภคลดลง เนื่องจากไม่แน่ใจว่าเมื่อเปลี่ยนเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วต้นทุนจะเป็นอย่างไร ปัญหานี้แม้ว่ากรมสรรพากรจะออกมาตรการช่วยเหลือ (มาตรการช่วยเหลือในช่วงเวลาเปลี่ยนแปลง) แล้วก็ตาม แต่ผู้ประกอบการยังไม่แน่ใจว่าเมื่อเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วราคาสินค้าจะถูกลงจริง การบริโภคนในช่วงนี้จึงชะงักงันอย่างเห็นได้ชัด ทางด้านผู้จัดจำหน่ายหรือร้านค้านั้น เมื่อการบริโภคลดลงจะประกอบกับความไม่แน่ใจว่าช่วงเปลี่ยนมาใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วต้นทุนสินค้าในสต็อกของตนจะเป็นอย่างไร จึงทำให้

ร้านค้าตัวแทนจำหน่ายไม่ยอมสต็อกสินค้า ส่งผลให้ผู้ผลิตมียอดขายลดลงเช่นกัน ผลที่เกิดขึ้นในขณะนี้คือ การบริโภคที่ชะลอตัวลงไปและอาจจะมีผลให้เศรษฐกิจของประเทศชะงักงันได้

2. แม้โดยหลักการแล้วราคาสินค้าน่าจะถูกลงเพราะต้นทุนในการผลิตสินค้าจะตัดภาษีแฝงออกไป แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วด้วยประสิทธิภาพของภาษีมูลค่าเพิ่มที่นำมาใช้นั้น ทำให้โอกาสที่ผู้ประกอบการจะเลี่ยงภาษีเป็นไปได้ยาก ขณะเดียวกันผู้ประกอบการที่เข้าระบบภาษีมูลค่าเพิ่มส่วนใหญ่ยังเข้าใจผิดคิดผลกระทบภาษีให้ผู้บริโภคทั้ง 7% ทั้งที่โดยเนื้อแท้ผู้บริโภคเป็นผู้ที่หน้าทีจัดเก็บภาษีแทนกรมสรรพากร เพราะความไม่เข้าใจอย่างต่อเนื่องที่ตรงจุดนี้เองที่จะทำให้ผู้ประกอบการขึ้นราคาสินค้าทันทีเมื่อเริ่มใช้ภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งโดยทฤษฎีและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในหลายประเทศที่ใช้ภาษีมูลค่าเพิ่ม สินค้าในช่วงแรกจะมีราคาสูงขึ้นก่อนปรับตัวลงในภาวะที่เป็นเหตุเป็นผล ซึ่งประการหลังจะเกิดขึ้นได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมราคาสินค้าจะมีมาตรการป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด

ผลต่อเนื้อที่จะเกิดขึ้นตามมาเมื่อ "ราคาสินค้าขยับขึ้น" ในช่วงเปลี่ยนระบบภาษีคือ ภาวะเงินเฟ้อ

ประการที่สอง ผลที่เกิดขึ้นจากความสับสน

1. ในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงนั้นยังก่อให้เกิดความสับสนของผู้ประกอบการมากมาย แต่ความสับสนและความสงสัยของผู้ประกอบการส่วนใหญ่คือจะมีการขอภัยโทษทางภาษีหรือไม่ กลุ่มผู้ประกอบการเหล่านี้แม้เต็มใจที่จะเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ยังคงเกรงว่าหากเข้าสู่ระบบแล้ว ตัวเลขการเสียภาษีจริงหากต่างจากช่วงที่อยู่ในระบบภาษีการค้าจะถูกลงโทษหรือไม่ จะถูกเรียกภาษีย้อนหลังหรือไม่ แม้ว่าตามกฎหมายจะระบุว่ากรมสรรพากรโดยอธิบดีมีอำนาจเรียกย้อนหลังได้ไม่เกินสองปีก็ตาม

2. ความสับสนของผู้ประกอบการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตว่าจะเสียอย่างไรและยุติธรรมหรือไม่ เพราะมีผู้ประกอบการวางการเดียวกันแต่ระบบการจัดจำหน่ายสินค้าต่างกันทำให้ฐานในการคำนวณภาษีต่างกันไปด้วยซึ่งทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบในที่สุด ตัวอย่างบริษัทรถยนต์ ก. ใช้บริษัทจัดจำหน่ายและโรงงานประกอบเพียงแห่งเดียว แต่บางแห่งมีบริษัทโรงงานประกอบรถยนต์หนึ่งแห่งและบริษัทตัวแทนจัดจำหน่ายแยกกันอย่างเด่นชัดทำให้ฐานในการคำนวณภาษีต่างกันออกไป

ประการที่สาม ผลกระทบที่เกิดจากช่องว่างของภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผลกระทบในข้อนี้มีตัวอย่างที่สามารถยกมาโดยชัดเจนเพียงข้อเดียว คือการที่กระทรวงการคลังและกรมสรรพากร อนุญาตให้ผู้ประกอบการที่มีรายได้ระหว่าง 600,000-1,200,000 บาทต่อปี สามารถเลือกว่าจะเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% หรือจะเลือกเข้าสู่ระบบภาษีเฉพาะ 1.5% ซึ่งเดิมนั้นกรมสรรพากรกำหนดว่าผู้มีรายได้ต่ำกว่า 600,000 บาทต่อปีไม่ต้องเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุผลว่าเพื่อความเหมาะสม ปัญหาที่น่าสนใจคือกลุ่มผู้ประกอบการที่มีรายได้ระหว่าง 600,000-1,200,000 บาทนั้น หาก "ร่วมมือ" กับผู้ประกอบการที่อยู่ในระบบด้วยวิธีเช่นตกลงที่จะรับส่วนลดพิเศษจากโรงงานหรือผู้ค้ารายใหญ่ที่ต้องเข้าสู่ระบบมูลค่าเพิ่มในราคาพิเศษ โดยแลกกับการออกเอกสารการซื้อในราคาที่ไม่ถูกต้องซึ่งทำให้ผู้ประกอบการรายนั้นสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานในการเบี่ยงเบนการเสียภาษีได้ หรือกลุ่มกิจการเดียวกัน บริษัทหนึ่งอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม บางบริษัทไม่อยู่ เป็นไปได้เช่นกันว่าอาจจะมีการ "ให้ใบกำกับภาษี" แก่กิจการในเครือที่ต้องเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มนำไปใช้ เครดิตภาษีโดยไม่ถูกต้องได้

ประการที่สี่ ผลกระทบเชิงกว้าง

ผลกระทบส่วนนี้หากมองให้ลึกกลงไปแล้วจะพบว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อนำมาใช้ในการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร จะต่ำลงจากตัวเลขที่เคยจัดเก็บได้ในระบบภาษีการค้าโดยเฉพาะในระยะแรกเนื่องจากอัตราส่วนในการเก็บ 7% นั้นเป็นตัวเลขที่มีการปรับลด เดิมกรมสรรพากรคาดว่าจะเก็บในอัตรา 10% แต่มีการปรับลดลงตามความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี แม้โดยทฤษฎีภาษีมูลค่าเพิ่มจะขยายฐานการจัดเก็บภาษีออกไป แต่เชื่อว่าการในระยะแรกกรมสรรพากรจะจัดเก็บได้ลดลงแน่นอน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปีที่ผ่านมาต่อเนื่องมาจนถึงปีนี้ รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังมีนโยบายปรับลดภาษีต่าง ๆ ลง อาทิ อากศุลกากร ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นต้น โดยหวังว่าให้ระบบภาษีของไทยสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ผลที่อาจเกิดขึ้นคือรายได้เข้ารัฐลดลงและหากช่องโหว่ของภาษีมูลค่าเพิ่มยังไม่สามารถเข้าควบคุมได้อย่างชัดเจน เป็นไปได้ว่าประเทศไทยอาจจะมีปัญหาการคลังในอนาคต หลังจากที่อยู่ในสภาพเงินคลังล้นมาหลายปี (ฐานเศรษฐกิจ ฉบับพิเศษ, 2535)

ถึงแม้ว่าภาษีมูลค่าเพิ่มจะมีข้เป็นภาษีใหม่ เพราะได้มีการจัดเก็บในประเทศอื่น ๆ มาร่วม 30 กว่าปีแล้ว และได้รับความนิยมน้อย่างรวดเร็วกว่าภาษีประเภทอื่น ๆ ประเทศแรกที่มีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มคือ Côte d'Ivoire เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2503 ประเทศที่สองคือ Senegal เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.2504 ประเทศที่สามคือ Morocco เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2505 ต่อมาได้มีประเทศต่าง ๆ ให้นำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้กันมากขึ้น

สำหรับประเทศไทย ภาษีมูลค่าเพิ่มนับว่ายังคงเป็นของใหม่สำหรับคนไทย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่กรมสรรพากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มไปสู่ประชาชนโดยเฉพาะผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อจะได้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและกระจ่างชัด ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย การเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มที่เป็นของใหม่สำหรับคนไทยนี้ สามารถถ่ายทอดผ่านทางสื่อมวลชนและสื่อบุคคลได้ โดยที่สื่อแต่ละประเภทจะถ่ายทอดข่าวสารความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มในปริมาณที่ต่างกัน ตลอดจนการเปิดรับข่าวสารความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มของแต่ละบุคคลต่อสื่อเหล่านี้แตกต่างกัน จึงทำให้ได้รับข่าวสารความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกันไปด้วย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากสื่อมวลชนและจากสื่อบุคคลกับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อที่ว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันนในทิศทางใด โดยในที่นี้จะศึกษาเฉพาะผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในกรุงเทพมหานคร เพราะกลุ่มบุคคลเหล่านี้จะต้องให้ความสนใจในการเปิดรับข่าวสารความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นพิเศษ และกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์รวมแห่งความเจริญทางเศรษฐกิจ จึงทำให้มีผู้ที่ต้องมืหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มสูงถึง 84,396 ราย ในขณะที่ต่างจังหวัดทั่วประเทศมีผู้ที่ต้องมืหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกันเพียง 84,995 ราย (จำนวนผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายในวันที่ 31 มีนาคม 2535) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาไปที่ประชากรในกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากสื่อมวลชนและจากสื่อบุคคล และความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากสื่อมวลชนและจากสื่อบุคคลกับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากสื่อมวลชนและจากสื่อบุคคลกับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในกรุงเทพมหานคร

ปัญหาการวิจัย

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างไร
2. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มเพียงใด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มมีลักษณะอย่างไร
4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากสื่อมวลชนและจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม
 - 1.1 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากหนังสือพิมพ์รายวันมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม
 - 1.2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มิใช่รายวันมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม
 - 1.3 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากนิตยสารมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.4 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากวิทยุมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.5 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.1 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากบุคคลในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากญาติพี่น้องนอกครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.3 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากเพื่อนบ้านมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.4 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากเพื่อนร่วมกลุ่มอาชีพมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.5 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากเจ้าหน้าที่สรรพากรมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

3. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากสื่อมวลชนและจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชาชนเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมเฉพาะผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และมีสถานประกอบการอยู่ในกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การเปิดรับข่าวสาร หมายถึง ความบ่อยครั้งและระยะเวลาที่ใช้ในการรับข่าวสาร จากสื่อมวลชน และจากสื่อบุคคล

ภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ภาษีอากรที่มีหลักการจัดเก็บจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการ เฉพาะที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการผลิตและการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ซึ่งจะมีค่าเท่ากับ ผลต่างระหว่างราคาสินค้าหรือบริการที่ขายกับราคาสินค้าหรือบริการที่ซื้อมา เพื่อผลิตหรือจำหน่าย นั้น

ความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ความรู้โดยทั่วไปเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ความหมายของภาษีมูลค่าเพิ่ม กิจกรรมที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม อัตรา ภาษีมูลค่าเพิ่ม การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม การยื่นและชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม เครดิตภาษีและการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ ข้อดี-ข้อด้อย ของภาษีมูลค่าเพิ่ม และผลกระทบจากภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิต ผู้ให้บริการ ผู้ขายส่ง ผู้ขายปลีก ผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้า ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดา กองมรดก คณะบุคคลที่มีชั้นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือนิติบุคคลใด ๆ ซึ่งขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือทางวิชาชีพเป็น ปกติธุระ

สื่อมวลชน หมายถึง หนังสือพิมพ์ (ในที่นี่แบ่งออกเป็นหนังสือพิมพ์รายวัน และหนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจที่ไม่ใช่รายวัน) นิตยสาร วิทยุ และโทรทัศน์ เฉพาะที่เสนอเนื้อหาเผยแพร่ข่าว สารความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

สื่อบุคคล หมายถึง บุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้องนอกครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อน ร่วมกลุ่มอาชีพ และเจ้าหน้าที่สรรพากร เฉพาะที่มีการพูดคุยเกี่ยวกับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม จากสื่อมวลชนและจากสื่อบุคคลกับความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มใน

กรุงเทพมหานคร จะเป็นประโยชน์ต่อกรมสรรพากร เจ้าหน้าที่สรรพากร หน่วยงานต่าง ๆ และ
ผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่จะใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม
ไปสู่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในกรุงเทพมหานครโดยผ่านสื่อที่เหมาะสมได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ ในการวิจัยครั้งนี้ยังเป็นการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการด้านนิเทศศาสตร์-
พัฒนาการในเรื่องของการวางแผนการเผยแพร่ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมอื่น ๆ ไปสู่กลุ่ม
เป้าหมายโดยผ่านสื่อมวลชนและสื่อบุคคล

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย